

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Centru)

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Centre)

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162
avenue Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare si Sfânt, 162
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-

Dosarul nr. 2c-3154/2020
2-20133233-12-2c-26102020

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău str. Al. Lăpușneanu nr. 28. ✓

Copia: ÎCS OP"Argus-S"SRL
reprezentant avocat Cristian Iustin

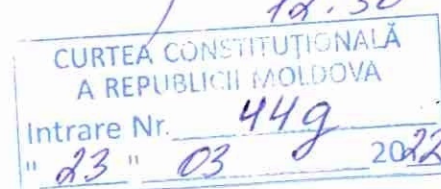
Copia: BC"Victoriabank"SA
mun. Chișinău str. 31 August 1989 nr. 141.
reprezentant avocat Ion Căpățină

Judecătoria Chișinău sediul Centru în temeiul încheierii din 01 martie 2022 Vă expediază cererea reclamantului ÎCS OP"Argus-S"SRL privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, pe dosarul civil nr. 2c-3154/2020 ÎCS OP"Argus-S"SRL împotriva BC"Victoriabank"SA despre constatarea netemeinicii și interzicerea rezoluțiunii contractelor despre deschiderea și deservirea conturilor bancare.

- Anexă:**
- cerere de chemare în judecată din 26.10.2020 pe 6 file.
  - cerere de chemare în judecată din 20.11.2020 pe 7 file.
  - încheiere din 17 februarie 2020 pe 1 file.
  - cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 2 file.
  - încheiere din 01 martie 2022 pe 4 file.
  - sesizare privind excepția de neconstituționalitate pe 12 file

Judecătorul
Judecătoria Chișinău sed. Centru

Sandu Alexandru

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A.2. Persoană juridică

1. Denumire și sediu: ÎCS OP „ARGUS-S” SRL; MD - 2038, mun. Chișinău, str. Mazililor nr. 21
2. Numărul și data înregistrării: c/f: 1007600068110 din 26.11.2007
3. Numele administratorului: Mircea Cornel

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

- (1) Societatea Comercial „ARGUS-S” SRL a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva BC „VICTORIABANK” SA privind constatarea ca fiind neîntemeiată și contrară legii denunțarea/rezolvirea unilaterală de către bancă a tuturor contractelor încheiate cu ÎCS OP „ARGUS-S” SRL privind deschiderea și deservirea conturilor în cadrul băncii; constatarea nulității anumitor clauze contractuale caracteristice contractului de cont curent, interzicerea denunțării/rezoluțiunii unilaterale a contractului.
- (2) În notificarea de preaviz, societatea pârâtă în calitate de temei de denunțare invocă, prevederile pct. 2.11.2 lit. c) p. 10 din Condițiile generale de afaceri ale BC „VICTORIABANK” SA aplicate persoanelor juridice în vigoare din 15.04.2020 (în cele ce urmează „Condiții generale”).
- (3) În conformitate cu pct. 2.11.2 lit. c) p. 10 din Condițiile generale, *„Încetarea relațiilor de afaceri (închiderea tuturor conturilor clientului) poate avea loc: prin denunțarea unilaterală din partea băncii în situația în care: Banca decide astfel din perspectiva politicii proprii, fără a fi obligată să motiveze decizia sa”*.
- (4) Cu toate acestea, reclamantul a considerat această clauză una ilegală și contrară legii.
- (5) În concret, reclamantul consideră că această normă ar contravine prevederilor imperative stabilite la art. 1753 alin. (2) din Codul Civil care prevede că, Banca poate declara rezoluțiunea numai în măsura în care titularul poate beneficia în alt mod de posibilitatea efectuării decontărilor prin virament dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune.
- (6) În dezacord cu cele declarate de către reclamant în acțiune, pârâtul a depus o referință unde face trimitere la faptul că acesta poate rezolui contract, exclusiv în temeiul prevederilor art. 1753 alin. (1) din Codul Civil conform căruia, contractul încheiat pe un termen nedeterminat poate fi rezolvit în orice moment de oricare din părți, cu condiția unui preaviz având termenul stabilit prin contract sau uzanțe bancare, iar în lipsa unui astfel de termen, în 15 zile.
- (7) Mai mult, concretizează pârâtul că pe lângă motivele invocate în notificarea de preaviz mai există anumite motive temeinice de rezoluțiune a contractului invocând sub acest pretext prevederile art. 1753 alin. (2) din Codul Civil care aparent ar permite dreptul de a rezolui contract și în cazul în care titularul nu are alte conturi deschise în alte instituții bancare.
- (8) Concomitent, în referința prezentată societatea pârâtă invocă și alte alegații referitoare la respingerea acțiunii înaintate.
- (9) Acțiunea a fost primită în procedură în perioada lunii octombrie 2020. Actualmente, acțiunea se află la etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare și se examinează de către judecătorul Alexandru SANDU din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, dosarul nr. 2-20133233-12-2c-26102020.

Respectiv, părțile se află în litigiu cu privire la pretențiile înaintate

C. Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității dispoziției de la alin. (2) art. 1753 din Codul Civil al Republicii Moldova, în partea ce vizează sintagma „*dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune.*”.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate".

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale".

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică".

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional,

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia",

Articolul 15

Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea".

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică,
(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative".

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.
(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Articolul 126

Economia

(2) Statul trebuie să asigure:
a) reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice ce-i aparține în condițiile legii;
b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;
c) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;

- d) stimularea cercetărilor științifice;
- e) exploatarea rațională a pământului și a celorlalte resurse naturale, în concordanță cu interesele naționale;
- f) refacerea și protecția mediului înconjurător, precum și menținerea echilibrului ecologic;
- g) sporirea numărului de locuri de muncă, crearea condițiilor pentru creșterea calității vieții;
- h) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.

Articolul 134

Statutul

(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat".

Articolul 135

Atribuțiile

(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Articolul 140

Hotărârile Curții Constituționale

"(1) Legile și alte acte normative sau unde părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

(2) Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate".

Codul Civil

Articolul 4

Legislația civilă

(1) Legislația civilă constă în prezentul cod, în alte legi, în ordonanțe ale Guvernului și în acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile prevăzute la art.2 și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

Articolul 1753

Rezoluțiunea contractului de cont curent

(1) Contractul încheiat pe un termen nedeterminat poate fi rezolvit în orice moment de oricare din părți, cu condiția unui preaviz având termenul stabilit prin contract sau uzanțe bancare, iar în lipsa unui astfel de termen, în 15 zile

(2) Banca poate declara rezoluțiunea numai în măsura în care titularul poate beneficia în alt mod de posibilitatea efectuării decontărilor prin virament dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune.

Hotărârea Curții Constituționale, nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova

53. Pornind de la natura subsidiară a mecanismelor CEDO, statele membre au obligația de a extinde mecanismele de protecție a drepturilor omului la nivel național/în conformitate cu angajamentele ce derivă din procesul de eficientizare a CtEDO, asumate în cadrul Conferințelor de la Interlaken [18-19 februarie 2010], Izmir (26-27 aprilie 2011) și Brighton (19-20 aprilie 2012).

60. Curtea menționează că accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, cuprinzând mai multe relații și drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină. Fără un acces efectiv la o instanță, drepturile oferite justițiabililor ar fi iluzorii.

61. Astfel, dreptul de acces la justiție este înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, care presupune ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act constituind o atingere adusă drepturilor sale.

62. Curtea reține că, pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului, nu este suficient a consacra drepturile materiale și a preciza pe cale constituțională condițiile minime pentru realizarea unei justiții echitabile, condiții întregite cu legi organice cu privire la organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești. Este necesar, de asemenea, a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi. Prin respectivele garanții procedurale, dreptul la un proces echitabil urmează a fi asigurat, în consecință, efectiv și eficace.

63. Curtea subliniază că dreptul la un proces echitabil presupune *eo ipso* prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța judecătorească în actul de înfăptuire a justiției cu normele constituționale și legislația internațională.

64. În acest context, Curtea reține că soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale,

76. Prin urmare, în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.

79. Astfel, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

80. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.

82. Curtea reține că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

86. Curtea reține că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios

constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești.

87. Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.

103. Astfel, Curtea menționează că, în timp ce dreptul de a ridica excepția de neconstituționalitate aparține judecătorilor din cadrul instanțelor judecătorești de toate nivelele, precum și având în vedere caracterul formal al rolului Curții Supreme de Justiție și lipsa competenței acesteia de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate de instanțele judecătorești ierarhic inferioare, prevederile literelor a) și g) de la alin. (1) al articolului 135 din Constituție nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului altor instanțe ordinare de a sesiza instanța de jurisdicție constituțională.

107. În același timp, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale".

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Onorată Curte, autorul sesizării consideră că sintagma „*dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune.*” prevăzută de art. 1753 alin. (2) din Codul Civil este *neconstituțională*, contravine prevederilor Constituției Republicii Moldova precum și a Tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte reieșind din următoarele considerente.

I. Încalcă dreptul la proprietate stabilit de art. 46 din Constituție, dreptul de a își cunoaște drepturile și îndatoririle stabilit de art. 23 din Constituție.

Sintagma „*dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune.*” este una incertă, nefiind clar stabilite criteriile în baza cărora părțile inclusiv banca și nu în ultimul rând instanța ar aprecia care sunt acele „ *motive temeinice*” de rezoluțiune a contractului avute în vedere în norma contestată, în baza cărora s-ar admite derogări de la regula generală imperativă privind închiderea contului curent al beneficiarului (rezoluțiunea contractului) numai cu condiția că banca s-a asigurat că titularul contului mai are deschise alte conturi în alte instituții bancare și în acest fel titularul își va putea continua activitatea de întreprinzător (efectua decontări) prin intermediul altor instituții bancare, garanție oferită de prima parte a alin. (2) al art. 1753 din Codul Civil.

Iminența unei reglementări clare și accesibile a acestei prevederi legale derivă exclusiv din consecințele ce pot surveni față de titularul contului (justițiabilul persoana juridică) în cazul în care contul va fi închis fără ca banca să se asigure că titularul mai are deschise alte conturi bancare, iar, în final titularul nu va deține alte conturi bancare în alte instituții financiare și respectiv după rezoluțiunea contractului nu își va putea continua activitatea.

Or, potrivit art. 7 din Legea nr. 845 din 03.01.1992, cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, (în cele ce urmează „Legea nr. 845”), întreprinderea în conformitate cu legislația în vigoare, este obligată: să păstreze mijloacele bănești în instituții financiare și să se achite cu bugetul public național, angajații, creditorii, precum și să onoreze celelalte obligații de plată prin sistemul financiar-bancar, în modul stabilit de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

Iar, în cazul în care întreprinderea nu va deține conturi bancare, aceasta va fi lichidată, respectiv, norma, servește ca garanție pentru întreprindere (persoană juridică) de la rezoluțiunile/denunțările unilaterale și arbitrare fără un motiv temeinic și legal a contractelor de cont curent.

Or, potrivit art. 34 alin. (2) lit. b), pct. 3 din Legea nr. 845, întreprinderea se lichidează prin hotărâre a instanței de judecată în caz de: încălcare a cerințelor, stabilite de legislație, privind desfășurarea unui anumit gen de activitate, prin care se explică lichidarea întreprinderii.

Astfel, importanța unei reglementări clare este absolut necesară, însă, considerăm că art. 1753 alin. (2) în partea ce ține de sintagma „*dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune.*” este incert și duce la admiterea unor interpretări eronate și arbitrare, în defavoarea titularului de cont (persoanei juridice) fapt ce vine în contradicție cu legislația în vigoare și diminuează garanțiile imperative stabilite în prima parte a art. 1753 alin. (2) din Codul Civil.

Mai mult, norma supusă controlului constituționalității, în varianta actuală, din motivul admiterii unor interpretări extensive/abuzive legate de „ *motivele temeinice*” avute în vedere de legiuitor și nedescifrate, poate duce la încălcarea dreptului fundamental garantat de art. 46 din Constituția Republicii Moldova.

Or, agentul economic (în cazul în care banca va închide contul bancar și ultimul nu va avea posibilitatea să deschidă alte conturi bancare), poate fi împiedicat pentru viitor (prin lichidare în baza art.34 alin. (2) lit. b), pct. 3 din Legea nr. 845.) de a desfășura genul de activitate care la practicat până la rezoluțiunea contractului de cont curent și închiderea conturilor, subsecvent acesta este împiedicat la obținerea venitului corespunzător ce îl putea obține în cazul în care contul nu era închis.

Iar, CtEDO în cauza *Weissman și alții împotriva României §58*, reamintește că un reclamant nu poate invoca încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 decât în măsura în care deciziile pe care le critică se referă la „bunurile” sale în sensul acestei dispoziții. Noțiunea de „bunuri” poate acoperi atât „bunurile actuale”, cât și valorile patrimoniale, înțelegând-se prin aceasta creanțele în virtutea cărora reclamantul poate pretinde că are cel puțin o „speranță legitimă” de a obține exercițiul efectiv al unui drept de proprietate.

În paragraful 59, se stabilește că, cât despre noțiunea de „speranță legitimă”, Curtea amintește, de asemenea, că, deoarece interesul patrimonial vizat este de natură creanței, nu poate fi considerat o „valoare patrimonială” decât atunci când are o bază suficientă în dreptul intern, spre exemplu atunci când este confirmat de o jurisprudență bine stabilită a instanțelor (Kopecky împotriva Slovaciei [MC], nr. 44.912/98, § 52, CEDO 2004).

Astfel, în conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenorial și întreprinderi (în continuare „Legea nr. 845”), antreprenorial este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri.

Concomitent alin. (1) al art. 2 din Legea nr. 845, prevede că, antreprenori pot fi, orice persoană juridică sau fizică în conformitate cu scopurile sale principale și cu legislația.

Iar, potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 845, statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiincioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și *informative* neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenorial în baza legislației în vigoare.

Astfel, o bază legală certă ce iar permite antreprenorului să obțină venit există, deci, „speranța legitimă” se certifică, însă, dacă, banca va închide contul bancar al antreprenorului (făcând trimitere la art. 1753 alin. (2) și profitând de neclaritatea acestei norme), antreprenorul va fi în imposibilitate să își desfășoare activitatea, să obțină un profit, or, nimeni nu îi garantează că în alte instituții bancare acesta își va putea deschide contul. Or, art. 993 din Codul Civil prevede libertatea de a contracta, respectiv, acest principiu nu obligă o parte sau alta la încheierea contractului, dimpotrivă oferă discreția liberă a acestora de a contracta. Deci iminența încălcării dreptului de proprietate din acest considerent este una reală și evidentă.

Mai mult, reieșind din cele relatate cu certitudine putem afirma faptul că o interpretare arbitrară a *motivelor temeinice* prevăzute de art. 1753 alin. (2) ar avea impact negativ asupra dreptului de proprietate a titularului de cont, iar, acest drept e garantat atât de Constituția Republicii Moldova cât și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Prin urmare, necesitatea unei reglementări clare, a motivelor de rezoluțiune a contractului de cont curent, care ar permite derogări de la regula generală imperativă potrivit căreia nu se admite rezoluțiunea contractului dacă titularul contului nu are alte conturi deschise în alte instituții bancare, este iminentă, în caz contrar vor fi încălcate drepturile fundamentale ale persoanei. Or, legiuitorul nu în zădar a instituit această garanție în prima parte a art. 1753 alin. (2) din Codul Civil, dat fiind că în caz contrar această garanție ar deveni doar una iluzorie

și nu ar putea fi aplicată în practică, decât în cazul în care expres ar fi indicat care sunt acele motive temeinice pentru rezoluțiune.

În plus, menționăm că, Convenția nu garantează drepturi teoretice și iluzorii, ci drepturi concrete și efective [*Airey împotriva Irlandei, pct. 24; Perez împotriva Franței (MC), pct. 80*].

În aceeași ordine de idei, cu titlu de exemplu, manifestăm intenția de a aduce la cunoștința Curții că, legiuitorul la capitolul contractul de antrepriză și prestări servicii, la art. 1348 alin. (2) din Codul Civil „Rezoluțiunea de către beneficiar” utilizează sintagma de „motive temeinice de rezoluțiune” însă, la alin. (3) al art. 1348 din Codul Civil, se explică care sunt acele motive temeinice, deci oferă claritate asupra acestei sintagme.

Cu toate acestea, la art. 1753 alin. (2) din Codul Civil, această claritate nu se oferă, deci, survine o încălcare a art. 23 din Constituție, ceea ce poate duce și la încălcarea art. 46 din Constituție și art. 1 Protocolul nr. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Totodată, necesită a fi adăugat și faptul că, exigențele preeminenței dreptului presupune, *inter alia*, asigurarea de către stat (legiuitor) a respectării caracterului de legalitate, calitate, accesibilitate, previzibilitate și certitudine juridică la adoptarea anumitor legi.

În acest sens, în cauza *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 1979, Rekvényi contra Ungariei, 1999, Rotaru împotriva României, 2000, Damman împotriva Elveției, 2005*, CtEDO a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat”; „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate – să își corecteze conduita”; „în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice”. Sub acest aspect, principiul securității juridice se corelează cu un alt principiu, dezvoltat în dreptul comunitar, și anume principiul încrederii legitime.

Cu titlu informativ, aducem la cunoștință și faptul că, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene (de exemplu cauzele *Facini Dori v Recre, 1994, Foto-Frost v Hauptzollant Lübeck-Ost, 1987*), principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă, de asemenea, impune limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice, stabilitatea regulilor instituite prin acestea.

În aceeași ordine de idei, statuăm și faptul că Curtea Constituțională, în pct. 62 din Hotărârea nr. 7 din 24.05.2012, menționează că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție.”

Prin urmare, atâta timp cât legea expre, clar și cert nu definește care sunt acele motive temeinice și cum se poate aprecia temeinicia acelor motive, constatăm că prezenta normă poate fi aplicată și interpretată eronat, în special de către instituțiile bancare în defavoarea titularilor de conturi.

Mai mult, datorită incertitudinii acestei norme, există riscul ca anumiți subiecți de drept (persoane juridice) să rămână fără conturi bancare și respectiv să fie lichidate forțat, ceea ce va duce la încălcarea unui alt drept fundamental garantat de Constituția Republicii Moldova la art. 46 din Constituție.

Așadar, prin prisma argumentelor invocate *supra*, considerăm că norma supusă controlului constituționalității încalcă dreptul fundamental al persoanei de a își cunoaște drepturile și îndatoririle sale, fapt ce contravine prevederilor art. 23 din Constituția Republicii Moldova și a Convenției Europene a Drepturilor Omului, și art. 46 din Constituție, motiv pentru care solicităm declararea neconstituționalității acestei norme.

Or, incontestabil observăm o insecuritate juridică, care permite realizarea anumitor interpretări arbitrare a legii.

În baza argumentelor expuse *supra*, solicităm înaltei Curți, recunoașterea neconstituționalității sintagmei „*dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune.*” prevăzută de art. 1753 alin. (2) din Codul Civil.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

-

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

ÎCS OP „ARGUS-S” SRL
Administrator Mircea Cornel

N 2c-3154/2020
2-20133233-12-2c-26102020

Încheiere

01 martie 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Centru
Instanța compusă din
Președinte ședinței judecătorul
Grefier, Bidiuc Diana

Alexandru Sandu

Cu participarea avocatului reclamantului "Argus-S" SRL, Iustin Cristian și avocatului
pârâtului BC"Victoriabank" SA, Căpățînă Ion și Sîlța Mihai

a examinat în ședință publică cererea reclamantului "Argus-S" SRL privind ridicarea
excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1753 alin. (2) din Codul Civil al
Republicii Moldova

constată

ÎCS OP"Argus-S" SRL a depus la 26.10.2020 cerere de chemare în judecată împotriva
BC"Victoriabank" SA despre constatarea ca fiind neîntemeiată și contrară legii
denunțarea/rezoluțiunea a contractelor despre deschiderea și deservirea conturilor în
cadrul băncii și interzicerea denunțării/rezoluțiunii unilaterale a contractelor privind
deschiderea și deservirea conturilor în baza scrisorii de preaviz cu nr. 793 din
08.10.2020(nr. manual 2c-3154/20, n/e 2-20133233-12-2c-26102020).

Tot reclamantul a depus la 20.11.2020 cerere de chemare în judecată împotriva
BC"Victoriabank" SA despre constatarea nulității absolute a punctului 2.11.2 lit.c)pct.10
din Condițiile Generale de afaceri ale BC"Victoriabank" SA aplicabile persoanelor
juridice, constatarea ca fiind neîntemeiată și contrară legii denunțarea/rezoluțiunea a
contractelor despre deschiderea și deservirea conturilor în cadrul băncii și interzicerea
denunțării/rezoluțiunii unilaterale a contractelor privind deschiderea și deservirea
conturilor în baza scrisorii de preaviz cu nr. 870 din 04.11.2020(nr. manual 2c-3441/20,
n/e 2-20146571-12-2c-23112020).

Prin încheierea din 17 februarie 2021 s-a dispus conexarea într-un singur proces a
pricinii civile la cererea de chemare în judecată ÎCS OP"Argus-S" SRL împotriva
BC"Victoriabank" SA despre constatarea ca fiind neîntemeiată și contrară legii
denunțarea/rezoluțiunea a contractelor despre deschiderea și deservirea conturilor în
cadrul băncii și interzicerea denunțării/rezoluțiunii unilaterale a contractelor privind
deschiderea și deservirea conturilor în baza scrisorii de preaviz cu nr. 793 din
08.10.2020(nr. manual 2c-3154/20, n/e 2-20133233-12-2c-26102020) cu pricina civilă
la cererea de chemare în judecată OP"Argus-S" SRL împotriva BC"Victoriabank" SA
despre constatarea nulității absolute a punctului 2.11.2 lit.c)pct.10 din Condițiile
Generale de afaceri ale BC"Victoriabank" SA aplicabile persoanelor juridice,
constatarea ca fiind neîntemeiată și contrară legii denunțarea/rezoluțiunea a contractelor

13

despre deschiderea și deservirea conturilor în cadrul băncii și interzicerea denunțării/rezoluțiunii unilaterale a contractelor privind deschiderea și deservirea conturilor în baza scrisorii de preaviz cu nr. 870 din 04.11.2020(nr. manual 2c-3441/20, n/e 2-20146571-12-2c-23112020), iar dosarului conexas i-a fost atribuit nr. manual 2c-3154/20, n/e 2-20133233-12-2c-26102020.

În faza de pregătire a pricinii pentru judecare avocatul reclamantului "Argus-S" SRL Iustin Cristian a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1753 alin. (2) din Codul Civil al Republicii Moldova. În motivarea poziției sale s-a indicat că în notificarea de preaviz BC"Victoriabank"SA în calitate de temei de denunțare a contractului privind deschiderea și deservirea conturilor în cadrul băncii se invocă prevederile pct.2.11.2 lit. c) p. 10 care stabilește că "Încetarea relațiilor de afaceri(închiderea tuturor conturilor clientului) poate avea loc: prin denunțarea unilaterală din partea băncii, în situația în care, "Banca decide astfel din perspectiva politicii proprii, fără a fi obligată să motiveze decizia sa". Reclamantul consideră că această normă ar contravine prevederilor imperative stabilite la art. 1753(2)Codul Civil, care prevede că Banca poate declara rezoluțiunea numai în măsura în care titularul poate beneficia în alt mod de posibilitatea efectuării decontărilor prin virament, dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune. Pârâtul în referința depusă face trimitere la faptul că pe lângă motivele invocate în notificarea de preaviz mai există anumite motive temeinice de rezoluțiune a contractului invocând sub acest pretext prevederile art. 1753(2)Codul Civil care aparent ar permite dreptul de a rezoluționa contractul și în cazul în care titularul nu are alte conturi deschise în alte instituții bancare cu condiția că motivele de rezoluțiune sânt temeinice, totodată această normă poate fi aplicată și de către instanța de judecată la examinarea fondului cauzei. În condițiile enunțate mai sus reclamantul își manifestă intenția de a depune o cerere către Curtea Constituțională privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.(2) art. 1753 Codul Civil în partea ce vizează sintagma "dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune".

Pârâtul BC"Victoriabank"SA în persoana avocaților Ion Căpățînă și Sîlța Mihai au solicitat respingerea cererii privind excepția de neconstituționalitate. În motivarea poziției sale, expuse inclusiv în obiecții, au indicat că acțiunile Reclamantului deși se încadrează în dreptul procedural garantat de prevederile art. 12/1 Codul de Procedură Civilă, nu urmăresc scopul de a elimina pretinsa "incertitudine" a sintagmei "dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune" din textul art. 1753(2)Codul Civil, ci demonstrează scopul de tergiversare a examinării și soluționării litigiului în fond, urmărit de Reclamant. Suplimentar s-a indicat că interpretarea unei norme juridice sau a unei sintagme din conținutul acesteia poate fi exercitată și pe cale de interpretare judecătorească, urmare a examinării litigiilor și pronunțării soluțiilor judecătorești, fiecare fiind raportat la circumstanțele cauzei și aprecierii probatoriului administrat de instanțele competente, iar în consecință, prin generalizarea practicii judecătorești.

Audiind părțile, studiind solicitarea formulată de către Reclamant privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată consideră necesar să o admită din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin.(1), alin.(3) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: “82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarea normă: sintagma de la alin.(2) art. 1753 din Codul Civil și anume”**dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune**”

Totodată, instanța de judecată reține că, reprezentantul reclamantului consideră că, norma respectivă contravine art. 46 din Constituție- dreptul de proprietate și art.23 din Constituție- dreptul de ași cunoaște drepturile și îndatoririle.

În acest context, instanța de judecată menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul reclamantei constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul reclamantului, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținînd cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecății, avînd în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, instanța de judecată admite solicitarea reprezentantului reclamantului și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor

art. 1753 alin.(2) Codul Civil în partea sintagmei „ dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune”.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

Dispune:

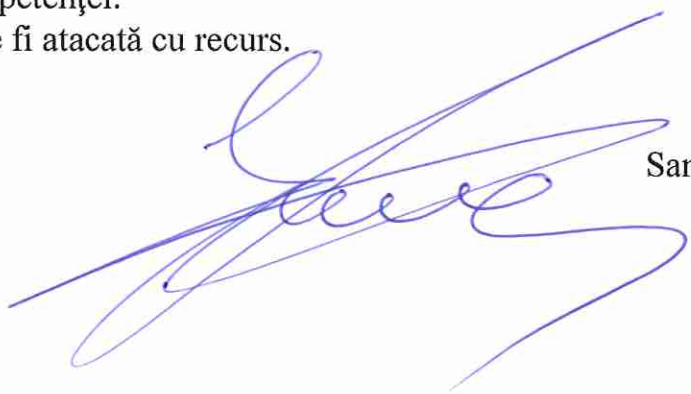
Se admite cererea reclamantului ”Argus-S”SRL de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1753 alin.(2) Codul Civil în partea sintagmei „ dacă nu există un motiv temeinic pentru rezoluțiune”.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, copia cererii de chemare în judecată, copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea nu poate fi atacată cu recurs.

Președintele ședinței,
Judecător

Sandu Alexandru